

© Photo by Shane Leonard

Стівен Кінг — шалено популярний американський письменник, і майже кожен його твір стає літературною сенсацією та стовідсотковим бестселером. За понад 40 років його творчої діяльності світ побачило безліч романів, накладі яких давно перетнули межу в третину мільярда примірників. Він володар численних престижних літературних нагород і має чималу армію шанувальників, яка незмінно поповнюється.

№1 У СПИСКУ БЕСТСЕЛЕРІВ THE NEW YORK TIMES

Приватний детектив Голлі Гібні бачить по телевізору терміновий репортаж про вибух у школі. В ефірі — кореспондент Чет Ондовскі. Чому, дивлячись на нього, Голлі відчула тривогу? Перевіривши купу інформації, вона змушена визнати: Чет «чистий». Та з Голлі бажає зустрітися літній чоловік, який запевняє, що знає все про «ту істоту, яка кличе себе Ондовскі» («Якщо кров тече»).

До збірки також увійшли повісті «Телефон містера Геррігена», «Життя Чака», «Щур».

*Ця збірка сповнена дивовижних
і подекуди витончено тривожних емоцій.*

The Washington Post

bookclub.ua

ISBN 978-617-12-8620-7

9 786171 286207

С Т І В Е Н
КІНГ
ЯКЩО КРОВ ТЕЧЕ

С Т І В Е Н
КІНГ

С Т І В Е Н
КІНГ

ЯКЩО КРОВ ТЕЧЕ

CTIBEH
KIHГ

S T E P H E N
K I N G

IF IT BLEEDS

NOVELLAS

СТІВЕН
КІНГ

ЯКЩО КРОВ ТЕЧЕ

ЗБІРКА

Переклад з англійської
Віталія Ракулєнка

ХАРКІВ КЛУБ
2021 СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

УДК 821.111(73)
К41

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Перекладено за виданням:
King S. If It Bleeds : Novellas / Stephen King. — New York :
Scribner, 2020. — 448 p.

Обережно! Ненормативна лексика!

Дизайнер обкладинки *Маріанна Пащук*

ISBN 978-617-12-8620-7
ISBN 978-1-982137-97-7 (англ.)

- © Stephen King, 2020
- © Depositphotos.com / kostyuchenko, Rangizzz, gl0ck, PantherMediaSeller, обкладинка, 2021
- © Hemiro Ltd, видання українською мовою, 2021
- © Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2021

*З думками про Расса Дорра.
Я сумую за тобою, друже*

**ΤΕΛΕΦΟΝ
ΜΙΣΤΕΡΑ ΓΕΡΡΙΓΕΝΑ**

Я родом з невеликого містечка, де жило сотень шість людей (та й зараз живе, просто я виїхав), але в нас, як і у великих містах, був інтернет, тож ми з батьком отримували чимдалі менше паперової пошти. Зазвичай містер Недб́ приносив тільки щотижневий примірник «Тайм», рекламні листівки, адресовані «Любим сусідам» або «Мешканцям», а також щомісячні рахунки. Але з 2004 року, коли мені виповнилося дев'ять і я почав працювати на містера Геррігена, що жив на пагорбі, до них додавалися мінімум чотири підписані мені від руки конверти щорічно. У лютому то була листівка на день Святого Валентина, у вересні — до мого дня народження, у листопаді — на День Подяки, а також різдвяна листівка — або саме перед святом, або зразу після нього. Всередині кожної листівки були однодоларовий білет лотереї штату Мейн і незмінний підпис: «З найкращими побажаннями від містера Геррігена». Формально і просто.

Батькова реакція також не змінювалася: він сміявся й добродушно заковчував очі.

— От жмикрут, — сказав тато одного разу. Можливо, це було, коли мені виповнилося одинадцять, через кілька років після того, як такі листівки почали

приходити. — Платить тобі мізер і надсилає дешеву надбавку — білетики «Удачливого чортика» з «Гові».

Я зазначив, що принаймні один із чотирьох білетів зазвичай приносив кілька баксів. Коли таке траплялося, тато забирав мій виграш в крамниці «У Гові», бо неповнолітнім не можна було грати в лотерею, хай навіть вони й отримали білети в подарунок. Одного разу, коли мені поталанило серйозно і я виграв аж п'ять доларів, я попросив тата купити ще п'ять однодоларових білетів. Він відмовився, сказавши, що як потуратиме такій ігromанії, то моя мати перевернеться в домовині.

— Вистачить і того, що робить Герріген, — сказав тато. — Крім того, він мав би платити тобі *сім* доларів на годину. Або й вісім. Бог свідок, він може собі це дозволити. П'ятірка на годину — це, може, й законно, бо ти ще малий, але з певної точки зору це чисто тобі жорстоке поводження з дітьми.

— Мені подобається на нього працювати, — сказав я. — І *він* мені подобається.

— Розумію, — сказав він, — і не кажу, що коли ти читаєш для нього та полеш йому садок, то перетворюєшся на Олівера Твіста двадцять першого століття. Але він усе одно жмикрут. Дивно, що він витрачається на пошту, коли від його скриньки до нашої навряд чи більш як чотириста метрів.

За цією розмовою ми сиділи на ганку і пили зі склянок спрайт, тож тато ще й тицьнув пальцем уздовж нашої вулиці (грунтової, як і більшість вулиць у Гарлоу) в бік будинку містера Геррігена. Будинок той був справжнім маєтком і мав навіть критий басейн, оранжерею та скляний ліфт, у якому я *обожнював* їздити, а також теплицю позаду, де колись стояла молочна ферма (я її не застав, але тато добре пам'ятав це).

— Ти ж знаєш, який у нього артрит, — сказав я. — Він тепер замість однієї палиці ходить із двома. Він не переживе, якщо подасться сюди пішки.

— Тоді міг би вручати ті чортові листівки просто тобі в руки, — сказав тато. В його словах не чулося докору, він скоріше просто дражнив мене. Вони з містером Геррігеном добре розумілися. Мій тато непогано уживався геть з усіма в Гарлоу. Мабуть, тому й був таким хорошим продавцем. — Бог свідок, ти проводиш там досить часу.

— Це було б уже геть інше, — сказав я.

— Хіба? Чого ж то?

Я не міг пояснити. Завдяки чималій кількості прочитаного мені вистачало словникового запасу, але життєвого досвіду — ще ні. Я лиш знав, що любив отримувати ті листівки, любив чекати, поки їх принесуть, чекати на лотерейний білет, а тоді зішкрябувати захисний шар (завжди своєю щасливою монеткою), любив читати старомодний прописний рядок «З найкращими побажаннями від містера Геррігена». Коли я зараз про це згадую, мені спадає на думку слово «церемоніальний». Саме таким чином містер Герріген носив свої вузькі чорні краватки, коли ми з ним вибиралися до міста, хоча він зазвичай просто сидів за кермом практичного фордівського седана й читав «Файненшл Таймс», поки я ходив по торговельному центру і збирав покупки за списком. Серед них завжди були рагу з просолоною яловичиною, а також дюжина яєць. Містер Герріген періодично висловлював думку про те, що людина пречудово здатна прожити на самих тобі яйцях і рагу з просолоною яловичиною, щойно досягне певного віку. Коли я спитав, що то саме за вік, він відповів, що шістдесят вісім.

— Коли людині виповнюється шістдесят вісім, — сказав він, — їй уже не потрібні вітаміни.

— Справді?

— Ні, — відповів він. — Я просто так кажу, щоб виправдати свої шкідливі харчові звички. Ти замовляв супутникове радіо для цієї машини чи ще ні, Крейгу?

— Замовляв.

З татового комп'ютера, бо містер Герріген свого не мав.

— Тоді де воно? Бо зараз тільки й можна зловити, що клятого пустомолота Лімбó.

Я показав йому, як перейти на супутникове радіо. Він прокрутив ручку повз, мабуть, сотню станцій, аж доки не знайшов таку, що спеціалізувалася на кантрі. Там грали «Тримайся свого чоловіка».

У мене від цієї пісні й досі дрижаки пробігають. Думаю, що це назавжди.

* * *

Того дня, коли мені ще було одинадцять і ми з татом пили собі спрайт та дивилися на великий будинок (у Гарлоу його так і називали — «Великий будинок», наче то була тюрма Шоушенк), я сказав:

— Прикольно отримувати паперову пошту.

Тато закотив очі.

— *Мейли* — ось що прикольно. І стільникові телефони. Вони для мене наче дива якісь. Ти надто малий, щоб зрозуміти. Якби ти виріс із самою лише загальною телефонною лінією, на якій ще чотири будинки крім твого, а в одному з них жила місіс Едельсон, котра ніколи не змовкала... отоді б ти, мабуть, думав інакше.

— А коли мені можна буде мати свій телефон?

Я того року багато разів про це питав, а коли вишли перші айфони, то ще частіше.

— Коли я вирішу, що ти досить дорослий.

— Як не хочеш казати, то й не кажи.

Була моя черга закочувати очі, що дуже смішило тата. А тоді він знов посерйознішав.

— Ти розумієш, наскільки Джон Герріген багатий? Я знизав плечима.

— Я знаю, що в нього колись були фабрики.

— У нього було більше, ніж просто фабрики. До того як вийти на пенсію, він був верховним вождем у фірмі, що звалася «Оук Ентерпрайз». Їй належали корабельний завод, торговельні центри, мережа кіно-театрів, телекомунікаційна компанія і не знаю що там ще. «Оук» була однією з найбільших на біржі.

— Що таке біржа?

— Ринок акцій. Азартна гра заможних людей. Коли Герріген продавав свою частку, про це повідомили не просто в діловій рубриці «Нью-Йорк Таймс», а на першій сторінці. Той дядько, що їздить на шестирічному «форді», живе в кінці ґрунтової дороги, платить тобі п'ять баксів на годину і присилає доларові лотерейні білетики чотири рази на рік, сидить більш як на мільярді доларів. — Тато всміхнувся. — А мій найгірший костюм, який твоя мати змусила б мене віддати благодійникам, якби була зараз жива, кращий за той, у якому він ходить до церкви.

Усе це здалося мені цікавим, особливо думка про те, що містер Герріген, котрий не мав ноутбука чи й простого телевізора, колись володів телекомунікаційною компанією і кінотеатрами. Закладаюся, що він ніколи не ходив у кіно. Мій тато називав таких луддитами, маючи на увазі (серед усього іншого) тих, хто не любив усіляких гаджетів. Супутникове радіо було винятком, тому що йому подобалася музика кантрі й він ненавидів рекламу на WOHO — єдиній станції з кантрі й вестерном, яку ловив приймач в його машині.

— Ти знаєш, скільки це — мільярд, Крейгу?

— Сто мільйонів, правильно?

— Якщо точніше, то *тисяча*.

— Ого, — сказав я, але тільки тому, що ситуація потребувала «ого».

Я розумів суму в п'ять баксів, розумів п'ять сотень — ціну за вживаний мопед, що продавався на Діп-Катроуд, яким я мріяв заволодіти (ну, хай щастить), а також мав теоретичне уявлення про п'ять тисяч — стільки тато заробляв щомісяця продавцем у «Тракторах і важкій техніці Пармело» в Гейтс-Фолз. Татів знімок завжди висів на стіні під написом «Продавець місяця». Він стверджував, що це невелика річ, але я все розумів. Коли він отримував продавця місяця, ми ходили вечеряти до «Марселя», чепурного французького ресторану в Касл-Року.

— «Ого» — це правильно, — сказав тато й підніс склянку в бік великого будинку на пагорбі, з усіма його здебільшого незайманими кімнатами й ліфтом, котрий містер Герріген ненавидів, але мусив користуватися через артрит і радикуліт у попереку та крижах. — «Ого» — це дуже точно, чорт забирай.

* * *

Перш ніж я розкажу про свій виграшний лотерейний білет, смерть містера Геррігена і проблеми з Кенні Янко, що виникли в мене, коли я перейшов до старшої школи в Гейтс-Фолз, мені ще слід розповісти про те, як я потрапив до містера Геррігена на роботу. Це сталося через церкву. Ми з татом ходили до Першої методистської церкви Гарлоу, вона ж *єдина* методистська церква Гарлоу. Була колись іще одна, яку використовували баптисти, але згоріла у 1996 році.

— Дехто святкує народження дитини феєрверками, — казав тато. Мені тоді не могло бути більш як чотири роки, але я все пам'ятаю — мабуть, тому, що мене зацікавили феєрверки. — А ми з твоєю мамою вирішили привітати тебе, Крейгстере, спаливши церкву. Та й гарненько ж вона горіла!

— Не кажи такого, — сказала мати. — А ну як він повірить і сам спалить церкву, коли народиться його дитина?

Вони багато жартували разом і сміялися, а я не розумів тих жартів.

Ми втрьох ходили до церкви, риплячи чобітьми по втопаному снігу взимку, а влітку збиваючи пил святковими туплями (котрі мама протирає серветкою, коли ми заходили всередину), і я завжди тримав тата лівою рукою, а маму — правою.

Вона була хорошою мамою. У 2004 році, коли я почав працювати у містера Геррігена, я страшенно сумував за нею, хоч вона на той час уже три роки як померла. Тепер, шістнадцять років по тому, я й досі за нею сумую, нехай її обличчя й вицвіло в пам'яті, а фотографії хоч і освіжають його, але ненабагато. Те, що співається в пісеньці про дітей, котрі не мають мам, — це правда. Їм важко. Я любив тата, і ми завжди добре розумілись, але пісенька правдива і ще де в чому: на світі багато такого, чого тато не розуміє. Наприклад, як зробити віночок з кульбабок у великому полі позаду будинку, надіти тобі на голову й сказати, що сьогодні ти не просто собі маленький хлопчик, а король Крейг Перший. Або як тішитися, але тихенько — не хвалитися і все таке, — коли ти починаєш читати комікси про Супермена та Спайдермена в три роки. Як лягати з тобою в ліжку, коли ти прокинувся серед

ночі від кошмару, в якому за тобою гнався Доктор Восьминіг. Як обійняти тебе й сказати, що все буде гаразд, коли якийсь більший хлопець — наприклад, Кенні Янко — вибиває з тебе дух.

Того дня мені дуже допомогли б такі обійми. Материнські обійми в той день могли немало змінити.

* * *

Дар не вихвалитися своїм скоростиглим умінням читати я отримав від батьків, котрі рано навчили мене, що мати якийсь особливий талант — це не значить бути кращим за інших. Але чутка таки розійшлася, як буває в маленьких містечках, і коли мені було вісім, преподобний Муні спитав, чи не хотів би я прочитати уривок із Біблії в Родинну неділю. Мабуть, його зацікавила незвичність ситуації: здебільшого він знаходив на цю честь хлопця чи дівчину зі старших класів. Найближчої неділі я читав з Євангелія від Марка, а після служби преподобний сказав, що я впорався добре і що він запрошує мене читати хоч кожного тижня, якщо я забажаю.

— Він каже, що мале дитя поведе їх, — сказав я татові. — Так написано в Книзі пророка Ісаї.

Батько буркнув так, ніби це його не дуже зворушило. Тоді кивнув.

— Добре, якщо пам'ятатимеш, що ти засіб, а не сенс.

— Що?

— Біблія — це Слово Боже, а не Слово Крейгове, тож не дуже задирай носа.

Я відповів, що не буду, і наступні десять років — доки не пішов до коледжу, де навчився курити травичку, пити пиво й ганятися за дівчатами, — я читав щотижневий уривок. Робив це навіть коли переживав найгірше. Преподобний за тиждень називав мені потрібне місце

в Писанні — з точністю до розділу й рядка, як то кажуть. А тоді на зустріч методистської молоді в четвер я приносив йому список слів, котрих не міг вимовити. У результаті я, можливо, тепер залишився єдиною душею в штаті Мейн, котра знає не тільки як пишеться «Навуходоносор», але й де в цьому імені ставиться наголос.

* * *

Один з найбагатших людей Америки переїхав до Гарлоу років за три до того, як я отримав недільну роботу, де читав Писання старшим своїм. Тобто на зламі століть, одразу після того, як продав усі свої компанії й вийшов на пенсію, і до того, як його великий будинок був завершений (басейн, ліфт і під'їзна дорога з твердим покриттям з'явилися пізніше). Містер Герріген щотижня приходив до церкви у своєму бувалому в бувальцях чорному костюмі з обвислими ззаду штаньми, у застарілій вузькій чорній краватці, з ретельно зачесаним рідким та сивим волоссям. Решту тижня те волосся стирчало куди хотіло, як в Ейнштейна після напруженого дня розшифрування законів космосу.

Тоді він ще використовував лиш один ціпок, на який спирався, коли ми підводилися заспівати гімни, котрі я, либонь, пам'ятатиму аж до смерті. І ті рядки зі «Старого міцного хреста» про воду і кров, що текли з пораненого боку Ісуса, завжди викликали в мене дрижаки, точнісінько як останній куплет із «Тримайся свого чоловіка», коли Теммі Вайнет виводить на повну силу. А от містер Герріген не співав по-справжньому (і добре, бо голос у нього був іржаво-скрипучий), але ворушив губами разом з усіма. Це в них із моїм татом було спільне.

Однієї неділі восени 2004 року (усі дерева в нашій частині світу пломеніли барвами) я прочитав із Другої

книги Самуїлової, роблячи те, для чого мене покликали: наділяв паству посланням, яке сам ледь-ледь розумів, але пам'ятав, що преподобний Муні пояснить усе в проповіді: «Краса Ізраїлева побита на нагір'ях твоїх: полягли могутні витязі! Не розказуйте ж про це в Іаті, не оголошуйте на вулицях Ашкелона, щоб не тішилися дочки філістимлян, щоб не раділи дочки необрізаних».

Коли я сідав на нашій лаві, батько поплескав мене по плечу й прошепотів: «Ох і насипав же ти мені у вуха». Довелося прикрити рота, щоб сховати усмішку.

* * *

Наступного вечора, коли ми вже домивали посуд після вечері (тато мив, а я витирав і складав), на під'їзну доріжку заїхав «форд» містера Геррігена. Його ціпок погунав сходами до дверей, і тато відчинив ще до того, як містер Герріген устиг постукати. Містер Герріген відхилив пропозицію перейти до вітальні й сів за стіл на кухні як свій. Він погодився на запропонований татом спрайт, але відмовився від склянки.

— Я п'ю з пляшки, як мій батечко, — сказав він.

Бувши діловою людиною, він зразу перейшов до суті. Якщо мій тато дасть згоду, сказав містер Герріген, він хотів би найняти мене, щоб читати йому дещо дві-три години на тиждень. За це він платив би п'ять доларів на годину. Він міг би запропонувати ще три години додаткової праці, якби я взявся трохи допомагати в його садку й виконувати іншу роботу, наприклад, відкидати сніг зі сходів узимку й витирати пил звідусіль, де той осідав упродовж року.

Двадцять п'ять або й тридцять доларів на тиждень, а половина цього — за читання, хоч читати я був ладен і безкоштовно! Я не міг у це повірити. Мені одразу

згадалась ідея накопичити на мопед, хоч закон і забороняв мені на ньому їздити ще сім років.

Пропозиція звучала надто добре, щоб бути правдою, і я боявся, що батько відмовиться, але він погодився.

— Тільки не давайте йому нічого суперечливого, — сказав тато. — Ніякої скаженої політики, ніякого надмірного насильства. Він читає як дорослий, але йому лиш дев'ять років, та й то недавно сповнилося.

Містер Герріген дав таку обіцянку, відпив ще трохи спрайту і плямкнув шкірястими губами.

— Так, він добре читає, але я хочу найняти його не тільки через це. Він не *бубонить*, навіть коли не розуміє читаного. Мені це здається примітним. Не дивовижним, але примітним.

Він поставив пляшку й нахилився вперед, вперши в мене гострий погляд. Я часто бачив у тих очах веселощі, але теплоту — дуже рідко, і в той вечір у 2004 році її там не було.

— Про твоє вчорашнє читання, Крейгу. Ти знаєш, що мається на увазі під виразом «дочки необрізаних»?

— Не дуже, — сказав я.

— Я так і думав, але у твоєму голосі все одно прозвучали доречні гнів і побивання. До речі, ти знаєш, що таке «побивання»?

— Плач і все таке.

Він кивнув.

— Але ти не перегнув палиці. Не роздув казна-що. Це було добре. Читець — це носій, а не творець. Преподобний Муні допомагає тобі з вимовою?

— Так, сер, іноді.

Містер Герріген відпив ще спрайту й підвівся, спираючись на ціпок.

— Скажи йому, що в слові «Ашкелон» наголос на останній склад, а не на другий. Мені воно прозвучало як незапланований жарт, але в мене таке собі почуття гумору. То як, пробний сеанс у середу, десь о третій? У тебе тоді вже скінчаться уроки?

Я виходив з початкової школи Гарлоу о пів на третю.

— Так, сер. О третій буде добре.

— Скажімо, до четвертої? Чи це надто довго?

— Нормально, — сказав тато. Здається, вся наша розмова його трохи приголомшила. — Ми сідаємо до столу не раніше ніж о шостій. Я люблю дивитися місцеві новини.

— Хіба вони не псують травлення?

Тато засміявся, хоча мені здається, що містер Герріген не жартував.

— Іноді так. Я не прихильник містера Буша.

— Він трохи дурко, — погодився містер Герріген, — але хоч оточив себе людьми, котрі розуміються на справах. О третій у середу, Крейгу, приходь вчасно. Я ніколи не терпів запізнь.

— І жодного непристойного читива, — сказав тато. — Для цього ще буде час, коли він підросте.

Герріген пообіцяв і це, але думаю, що люди, котрі знаються на тому, як ведуться справи, також розуміють, що обіцянки легко знехтувати, адже вони роздаються безкоштовно. Безперечно, в «Серці пітьми», першій книзі, яку я йому прочитав, не було нічого непристойного. Коли ми закінчили, містер Герріген спитав, чи зрозумів я її. Не думаю, що він намагався мене наставляти, — йому просто було цікаво.

— Не дуже багато, — сказав я, — але той Курц добряче скажений. Це я зрозумів.

Нічого непристойного не було і в наступній книзі — «Сайлас Марнер», на мою скромну думку, був просто

марафоном нудьги. А от третя, «Коханець леді Чаттерлей», уже відкрила мені очі. Коли я познайомився з Констанс Чаттерлей і її охочим егерем, ішов 2006 рік. Мені було десять. Стільки років минуло, а я й досі пам'ятаю слова «Старого міцного хреста» і так само живо пригадую, як Меллорс погладжував леді рукою й бурмотів: «Ото добре». Хлопцям корисно дізнатися про те, як він до неї ставився, і пам'ятати це.

— Ти розумієш те, що прочитав? — спитав містер Герріген після одного особливо пристрасного уривка. Знову — просто цікавість.

— Ні, — сказав я, але то була не чиста правда. Я розумів набагато більше з того, що коїлося між Оллі Меллорсом і Конні Чаттерлей у лісі, ніж із того, що було між Марлоу і Курцом у Бельгійському Конго. Осягнути секс важко (це я зрозумів ще до того, як потрапив до коледжу), але зрозуміти навіженість іще важче.

— Гарзд, — сказав містер Герріген, — але якщо батько питатиме, що ми зараз читаємо, пропоную відповідати, що «Домбі і сина». Її візьмемо наступною.

Батько так і не спитав — принаймні про ту книжку, — і я відчув полегшення, коли ми перейшли до «Домбі», бо то був мій перший дорослий роман, про який я пам'ятаю, що він мені дуже сподобався. Я не хотів брехати татові, бо почувався б від цього жахливо, хоч і впевнений, що містер Герріген не мав би проблем.

* * *

Містер Герріген любив, коли я читав для нього, бо його очі швидко стомлювалися. Мабуть, полоти квіти було кому й без мене — Піт Боствік, котрий стриг той акр чи скільки газону, мабуть, був би радий узятися й за це. А Една Гроген, що доглядала будинок, радо б

витирала пил із чималої колекції прадавніх кульок зі штучним снігом і скляних прес-пап'є, але то була моя робота. Йому здебільшого просто подобалося мати мене поруч. Він так і не сказав мені нічого такого аж до самої смерті, але я це знав. Тільки не розумів чому, та й досі не впевнений, чи розумію.

Одного разу, коли ми поверталися з вечері в «Марселі» в Касл-Року, тато якось дуже різко сказав:

— Герріген коли-небудь торкався тебе так, як тобі не сподобалося?

Залишалося ще кілька років до того дня, коли в мене могла вирости бодай тіль вусів, але я знав, про що він питав: заради Бога, нам розповідали в третьому класі про небезпеку від незнайомців і «недоречні дотики».

— Ти питаєш, чи не лапав він мене? Ні! Боже, тату, він не гей.

— Гарзд. Не закипай, Крейгстере. Я мусив спитати. Ти проводиш там багато часу.

— Якби він мене лапав, то міг би принаймні присилати дводоларові лотерейні білети, — сказав я, і тато розсміявся.

Я заробляв приблизно тридцять доларів на тиждень, і тато наполог, щоб я відкладав принаймні двадцять із них на ощадний рахунок на коледж. Я так і робив, хоч і вважав це мегадурістю. Коли навіть підлітковий вік здається далеким, мов Місяць, то коледж узагалі ніби щось із наступного життя. Але десять баксів на тиждень все одно були розкішшю. Я щось витрачав на бургери й молочні коктейлі в кафетерії «Гові», але більшу частину — на старі книжки в м'якій палітурці в букіністичній крамниці «Далі» у Гейтс-Фолз. Мої книжки не були такі важкі, як ті, що я читав містеру Геррігену (навіть «Леді Чаттерлей» була важкуватою, коли Констанс

і Меллорс не наганяли пари). Мені подобалися романи про злочини, а також вестерни, схожі на «Перестрілку в Гіла-Бенді» й «Розжарений свинець». Читати містерові Геррігену — то була робота. Я не впрівав, але таки працював. А книжка на кшталт «Одного понеділка ми всіх повбивали» Джона Д. Макдональда була чистою насолодою. Я казав собі, що ті гроші, які не йшли на коледж, було б непогано назбирати на один з нових телефонів від «Еппл», котрі пішли в продаж улітку 2007 року, але вони коштували дорого, під шістсот баксів, тож по десять доларів на тиждень я складав би понад рік. А коли тобі всього одинадцять з половиною (скоро дванадцять), цілий рік — це дуже довго.

Крім того, мене приманювали ті старі барвисті папітурки.

* * *

Різдвяного ранку 2007 року, три роки по тому, як я почав працювати на містера Геррігена, і за два роки до його смерті, під ялинкою для мене лежав єдиний пакуночок, і тато сказав, щоб я залишив його наостанок, доки він належним чином не помилується пейслевим жилетом, човганцями й бріаровою люлькою, котрі я йому наготував. Коли з ними розібралися, я здер обгортку зі свого єдиного подарунка й заверещав від радості, бо побачив те, чого весь час прагнув, — айфон, котрий умів робити так багато всього, що поруч із ним батьків телефон у машині здавався викопним.

Відтоді багато змінилося. Тепер уже айфон, який батько подарував мені на Різдво у 2007 році, став такою ж минувшиною, як спільна телефонна лінія на п'ять родин, про котру він розказував мені в дитинстві. Відбулося стільки змін, стільки проривів — і то

дуже швидко. У моєму різдвяному айфоні було всього шістнадцять додатків, усі попередньо встановлені. Одним з них був «Ютьюб», бо тоді «Еппл» з «Ютьюбом» ще дружили (але це змінилося). Інший називався «SMS» — то був примітивний обмін текстовими повідомленнями (без емодзі — такого слова ще не з'явилося, — якщо ти не придумував їх сам). Був ще погодний додаток, що завжди помилявся. Але можна було дзвонити з пристрою настільки компактного, що він носився в кишені штанів, а ще краще — на ньому був «Сафарі», який поєднував тебе із зовнішнім світом. Коли ростеш у містечку без світлофорів і з ґрунтовими дорогами, як-от Гарлоу, зовнішній світ — то дивне і спокусливе місце, якого хотілося торкнутись, а телевізор не міг адекватно в цьому зарадити. Принаймні мені хотілося. Усе це було на відстані простягнутого пальця, дяка АТ&Т і Стіву Джобсу.

Був там і ще один додаток, який змусив мене згадати про містера Геррігена навіть того радісного ранку. Дещо набагато крутіше за супутникове радіо в машині. Принаймні для таких, як він.

— Дякую, тату, — сказав я та обійняв його. — Дякую-дякую-дякую!

— Тільки не сиди в ньому постійно. Ціни на дзвінки тхозна-які, тож я стежитиму.

— Вони скоро подешевшають, — сказав я.

У цьому я не помилився, і тато ніколи не дорікав мені рахунками. Мені все одно не дуже було кому дзвонити, але я любив дивитися відео на ютьюбі (і тато теж), і мені подобалося ходити до світу, котрий ми тоді позначали трьома буквами «w» — до всесвітньої мережі. Іноді я переглядав статті у «Правді» — не тому, що розумів російську, а просто тому, що міг.

* * *

Не минуло й двох місяців, я повернувся зі школи, відкрив поштову скриньку й знайшов конверт, підписаний мені старомодним почерком містера Геррігена. То була моя листівка до дня Святого Валентина. Я увійшов у дім, скинув книжки на стіл і розкрив конверт. Листівка не була квітчаста чи сентиментальна — у містера Геррігена був інакший стиль. На ній був зображений чоловік у смокінгу, що стояв у полі квітів і вклонявся, тримаючи в руці циліндр. Усередині був друкований напис: «Нехай рік буде сповнений любов'ю і дружбою». А нижче дописано: «З найкращими побажаннями від містера Геррігена». Чоловік зняв капелюха і вклонявся: хороше побажання, нічого шмаркливого. Отакий був містер Герріген. Пригадуючи це, я дивуюся, чому він взагалі вважав день Святого Валентина гідним листівки.

У 2008 році на зміну однодоларовим білетикам «Удачливий чортик» прийшла «Соснова готівка». На білетіку було зображено шість сосен. Якщо під зчухраним захисним шаром знаходилося три однакові числа, ти вигравав саме цю суму. Я зчухрав деревця й глипнув на числа. Спочатку подумав, що це помилка або якийсь жарт, хоч містер Герріген і не був жартівником. Я глянув ще раз, пробігшись пальцями по відкритих числах, змитаючи геть залишки того, що тато називав (неодмінно закотивши очі) «сріблястим брудом». Числа не змінювались. Може, я й засміявся — цього не пам'ятаю, але добре пам'ятаю крик. Крик радості.

Я вихопив з кишені новий телефон (тепер завжди мав його при собі) й набрав «Трактори Пармело». Потрапив на Деніз, секретарку, і коли вона почула, який я задиханий, то спитала, що трапилося.

— Нічого, нічого, — сказав я. — Але мені треба просто зараз поговорити з татом.

— Гарзд, почекай трошки. — А тоді: — Ти наче дзвониш із того боку Місяця, Крейгу.

— Я з мобільного. — Боже, як я любив це говорити. Деніз гмикнула.

— Ті штуки повні радіації. Я б собі ніколи такий не завела. Стривай.

Тато теж спитав, що сталося, бо я раніше ніколи не дзвонив йому на роботу, навіть коли шкільний автобус поїхав без мене.

— Тату, я отримав валентинського лотерейного білета від містера Геррігена...

— Якщо ти дзвониш, аби розказати, що виграв десять доларів, то міг би й почекати, доки...

— Ні, татку, це великий приз! — Для однодоларових білетів у ті часи так воно і було. — *Я виграв три тисячі доларів!*

Тиша на лінії. Я подумав, чи не обірвалося з'єднання. У ті часи мобільні телефони, особливо нові, постійно уривали дзвінки. Хоч телефонну компанію й називали «Матінка Белл», вона не завжди була найкращою матір'ю.

— Тату? Ти на зв'язку?

— Ага. Ти впевнений?

— Так! Я зараз на нього дивлюся! Три тисячі доларів! Раз у верхньому ряду і двічі в нижньому!

Ще одна довга пауза, а тоді я почув, як тато сказав комусь: «Здається, мій малий виграв якісь гроші». За мить він повернувся до мене.

— Поклади десь у безпечне місце, доки я повернусь.

— Куди?

— Давай, може, в коробку з-під цукру з комори?

— Точно, — сказав я. — Гаразд.

— Крейгу, там точно все правильно? Не хочеться, щоб ти засмучувався, тож перевір ще раз.

Я перевірив, переконаний у тому, що татів сумнів якось змінить те, що я побачив, і принаймні один з написів «\$ 3000» перетвориться на щось інше. Але все лишилося на місці.

Я сказав йому про це, і він засміявся.

— Ну, тоді вітаю. Сьогодні йдемо до «Марселя», ти пригощаєш.

А тут засміявся вже я. Не пам'ятаю, щоб коли-небудь відчував таку чисту радість. Я мусив подзвонити комусь ще, тож набрав містера Геррігена, котрий відповів по своєму луддитському стаціонарному телефону.

— Містере Герріген, дякую за листівку! І дякую за білет! Я...

— Ти дзвониш із того свого гаджета? — спитав він. — Мабуть, так, бо я тебе ледве чую. Ти наче десь на іншому боці Місяця.

— Містере Герріген, я виграв великий приз! Три тисячі доларів! Дуже вам дякую!

Запала тиша, але не така довга, як батькова, а коли він знову заговорив, то не перепитував, чи я не помилився. Не сумнівався в мені.

— Тобі поталанило, — сказав він. — Вітаю.

— Дякую!

— Прошу, але дякувати не обов'язково. Я їх купую рулонами. Розсилаю друзям і діловим знайомим як таку собі... гм... візитку, можна сказати. І так уже багато років. Один з них рано чи пізно мав виграти.

— Тато змусить мене покласти більшу частину до банку. Думаю, що це правильно. Фонд на коледж добряче виросте.

— Якщо хочеш, дай їх мені, — сказав Герріген. — Дозволь їх для тебе інвестувати. Думаю, що можу гарантувати кращий прибуток, ніж банківський відсоток. — А тоді додав уже більше для себе, ніж для мене: — Щось дуже безпечне. Цей рік для ринку буде не дуже добрим. На обрії вже видно хмари.

— Аякже! — Я подумав ще раз. — Ну, майже напевне. Треба поговорити з татом.

— Звісно. Так і слід. Скажи, що я також готовий гарантувати базову суму. Ти сьогодні ще приходиш читати? Чи відкладеш цю справу, коли вже став заможною людиною?

— Аякже, мені тільки треба повернутися додому раніше за тата. Ми вечеряємо в ресторані. — Я помовчав. — Хочете піти з нами?

— Не сьогодні, — сказав він не вагаючись. — Знаєш, ти міг би взяти й розказати мені про все особисто, коли вже все одно приходиш. Але тобі дуже подобається той твій гаджет, так? — Він не чекав відповіді — вона була йому не потрібна. — Що скажеш про ідею інвестувати твоє неочікуване щастячко в акції «Еппл»? Думаю, вони в майбутньому стануть доволі успішними. Люди кажуть, цей айфон поховає блекбері. Уяви собі телефон, який копає могилу іншому. Коротше, не відповідай зараз, а спочатку обговори все з батьком.

— Так і зробию, — сказав я. — Я скоро прийду. Прибіжу.

— Молодість — прекрасна пора, — сказав містер Герріген. — Шкода, що вона марнується на дітей.

— Га?

— Багато хто казав таке, але Шоу висловив найкраще. Не зважай. Аякже, біжи. Біжи, наче тебе жене привид Дікенса, бо саме його книжка на нас і чекає.

* * *

Я пробіг чотириста метрів до будинку містера Геррігена, а назад ішов поволі, і дорогою мені сяйнула ідея. Спосіб віддячити йому, хоч він і сказав, що подяка не обов'язкова. За нашою шикарною вечерею в «Марселі» того вечора я розповів татові про те, як містер Герріген запропонував інвестувати мій негаданий виграш, а також про ідею того, яким подарунком віддячити. Я думав, що тато сумніватиметься, і не помилився.

— Я абсолютно не проти того, щоб він інвестував гроші. Щодо твоєї ідеї... ти ж знаєш, що він думає про такі речі. Він не просто найбагатший у Гарлоу — та що там, в усьому Мейні, — але також єдиний, хто не дивиться телевизор.

— У нього є ліфт, — сказав я. — І він ним користується.

— Користується, бо мусить. — Тоді тато усміхнувся: — Але це твої гроші, і якщо тобі хочеться витратити двадцять відсотків із них саме так, я не забороняю. Коли він відмовиться, можеш віддати мені.

— Ти справді думаєш, що він відмовиться?

— Так.

— Тату, а чому він узагалі сюди переїхав? Ну, ми ж просто маленьке містечко. Ми *ніде*.

— Якби ж я знав. Спитай його якось. А зараз — як щодо десерту, марнотрате мій?

* * *

Десь через місяць я підніс містерові Геррігену новий айфон. Я не пакував його — і тому, що не було ніякого свята, і тому, що знав, як йому подобається — без мішури та брязкалець.

Він з видимим здивуванням перевернув коробку раз чи два в покручених артритом руках. А тоді простягнув річ мені.

— Дякую, Крейгу, я ціную твій намір, але ні. Раджу віддати його батькові.

Я взяв коробку.

— Він і сказав, що ви так відповісте.

Я був розчарований, але не здивований. І ще не готовий здаватися.

— Твій батько — мудра людина. — Він нахилився вперед у кріслі й стиснув долоні між розведеними колінами. — Крейгу, я рідко даю поради і майже завжди тільки дарма переводжу ними повітря, але сьогодні дам тобі одну. Генрі Торо казав, що не ми володіємо речами, а вони — нами. Кожен новий предмет: дім, машину, телевізор, модний телефон, як оцей, — ми мусимо нести на власних плечах. Пригадую, як Джейкоб Марлі казав Скруджу: «Це ланцюги, що їх я скував за життя». У мене нема телевізора, бо коли б був, то я б його дивився, хоча майже всі передачі в ньому — то чисті нісенітниці. У мене нема радіо в будинку, тому що я б тоді його слухав, а мені ж тільки й треба, що дрібка кантрі, аби перебити монотонність довгої поїздки. Якби в мене було *оце*... — він вказав на коробку з телефоном, — то я, безперечно, використовував би його. Я отримую дванадцять періодичних видань поштою, і вони містять усю інформацію, за якою мені треба стежити в діловому світі, й про сумне становище справ у світі ширшому. — Він відхилився назад і зітхнув. — Ну от. Я не тільки дав пораду, а й виголосив цілу промову. Похилий вік дуже підступний.

— Можна показати вам одну штуку? Ні, дві.

Він видав мені один з тих поглядів, котрими іноді наділяв садівника й хатню робітницю, але до того дня

ніколи не звертав на мене: такий пронизливий, скептичний і доволі неприємний. Через роки я зрозумів, що то погляд проникливого цинічного чоловіка, котрий вірить, що вміє зазірати вглиб більшості людей, і не очікує знайти там нічого хорошого.

— Це тільки підтверджує старе прислів'я про те, що жодне добре діло не лишається непокараним. Я потишеньку починаю жалкувати, що твій білетик виграв. — Він знову зітхнув. — Гаразд, давай, демонструй. Але ти мене не переконаєш.

Отримавши той погляд, такий відсторонений і холодний, я вже подумав був, що він правий. Що я таки віддам телефон батькові. Але коли я вже зайшов так далеко, то пішов ще далі. Я спеціально переконався, щоб телефон був повністю заряджений і працював — ха-ха — як новенький. Я ввімкнув його й показав на іконку в другому ряді. На ній були ламані лінії, схожі на графік кардіограми.

— Бачите оце?

— Так, і бачу, що там написано. Але мені не потрібен звіт про ринок акцій, Крейгу. Ти ж знаєш, я передплачую «Волл-стріт Джорнал».

— Аякже, — погодився я, — але «Волл-стріт Джорнал» такого не вміє.

Я торкнувся іконки і відкрив додаток. З'явився індекс Доу-Джонса. Я гадки не мав, що означають числа, але бачив, що вони коливаються. 14720росло до 14728, тоді впало до 14704, тоді підскочило до 14716. Очі містера Геррігена розширилися. Рот махом розкрився. Його ніби хтось утрів маракасом. Він узяв телефон і близько підніс до лица. Тоді глянув на мене.

— Ці числа в реальному часі?

— Так, — сказав я. — Ну, думаю, вони можуть відставати на хвилину-дві, не знаю напевне. Він підтягує

їх з нової телефонної вежі в Моттоні. Нам пощастило, що вона так близько.

Він нахилився вперед. Куточків губ торкнулася мимовільна усмішка.

— Щоб я сказився. Це як тікерні апарати, що стояли вдома у магнатів.

— О, набагато краще, — сказав я. — Телеграфні тікери іноді відставали *на кілька годин*. Тато саме вчора про це розповідав. Його заворожує цей біржовий додаток, він постійно бере в мене телефон, щоб подивитися. Він розказував, що в 1929 році ринок акцій так сильно обвалився через те, що чим більше люди торгували, тим сильніше відставали тікери.

— Він правий, — сказав містер Герріген. — Усе зайшло надто далеко раніше, ніж хтось устиг натиснути на гальма. Звісно, штука на кшталт цієї могла б насправді прискорити розпродаж. Важко сказати, технологія ще така нова.

Я чекав. Хотів розповісти йому більше, продати йому це — врешті-решт, я був просто пацаном, — але щось підказало, що правильніше буде почекати. Він дивився на крихітні коливання Доу-Джонса. Здобував нову освіту просто на моїх очах.

— Але... — сказав він, не відриваючись від екрана.

— Але що, містере Герріген?

— У руках того, хто насправді знає ринок, щось подібне могло б... мабуть, *уже* може... — Він затих і задумався. Тоді сказав: — Я мав би про це знати. Те, що я на пенсії, мене не виправдовує.

— Ось іще дещо, — сказав я, не маючи терпіння чекати більше. — Усі ті журнали, що ви їх отримуєте? «Ньюсвік», «Файненшл Таймс», «Фордс»?

ПІСЛЯМОВА АВТОРА

Коли моїй мамі або котрійсь із чотирьох тітоньок траплялося бачити жінку з дитячим візком, вони завжди були схильні щебетати над ним те, чого, певно, навчилися від *своєї* матері: «Звідки ти прийшло, мале? Вчора не було — а сьогодні є». Я іноді згадую цей віршик, коли мене питають, звідки взялася ідея тієї чи іншої історії. Часто не знаю відповіді, через що ніяковію і трохи соромлюся (безперечно, це якийсь дитячий комплекс дається взнаки). Іноді я відповідаю чесно («Гадки не маю!»), але в інших випадках вигадую якусь маячню, задовольняючи того, хто питає, напівраціональним поясненням причини й наслідку. Тут я спробую відповісти чесно. (Звісно, я б *усе одно* так сказав, правда?)

Коли я був малий, то, можливо, бачив кіно — скоріше за все, один з тих американо-міжнародних горорів, заради яких ми з моїм другом Крісом Чезлі їздили автостопом до «Рітца» в Льюїстоні, — про одного дядька, який так боявся бути похованим живцем, що встановив собі телефон у склепі. Або то була серія «Альфред Гічкок представляє». Хай там як, ця думка знайшла відгук у моїй надмірно живій дитячій уяві — думка про те, як у мертвого дзвонить телефон. Багато

років потому, після несподіваної смерті близького друга, я набрав його номер, щоб востаннє почути його голос, але він мене не втішив, а настрахав. Я більше такого не робив, але той дзвінок, доповнений спогадом з дитинства про кіно або телепередачу, став зерном, з якого виріс «Телефон містера Геррігена».

Історії розвиваються як хочуть, і справжня втіха цієї — для мене — в тому, щоб повернутися до часів, коли мобільні телефони взагалі і, зокрема, айфони були геть нові, а всі наслідки їхньої появи мало хто уявляв. На етапі досліджень мій айтішник Джейк Локвуд придбав на *eBay* айфон першого покоління й зміг його запустити. Той апарат лежить поруч, коли я пишу ці рядки (доводиться тримати його на зарядці, бо колись у минулому хтось впустив його й поламав кнопку ввімкнення). Я можу ходити з нього в інтернет, можу перевіряти погоду та курси акцій. Тільки дзвонити не можу, бо в ньому 2G, а ця технологія така ж мертва, як і відеокасети «Бетамакс».

Я гадки не маю, звідки взялося «Життя Чака». Знаю тільки, що одного дня подумав про рекламний щит із тим написом «Спасибі, Чаку!» разом з його фото і підписом «39 ЧУДОВИХ РОКІВ». Здається, я й написав цю повість, щоб розібратися, про що той рекламний щит, але не впевнений навіть у цьому. Можу сказати тільки таке: я завжди вважав, що в кожному з нас — від королів та інших володарів земель до хлопців, що миють тарілки в мережевих ресторанах, і дівчат, що перестеляють постіль у мотелях на трасі, — міститься цілий світ.

Якось у Бостоні мені трапилося побачити хлопця, що грав на барабанах на Бойлстон-стріт. Люди проминали його, майже не дивлячись, і кошик перед ним

(не Чарівний Капелюх) того дня майже не приймав пожертв. Я подумав: а що б трапилося, якби хтось, наприклад такий собі містер Бізнесмен, зупинився й почав би танцювати, десь як Кристофер Вокен у чудовому кліпі *Fatboy Slim* на пісню «Weapon of Choice»? Місток до Чака Кранца — який підходить під опис містера Бізнесмена як ніхто — перекинувся легко. Я вставив його в розповідь і дав потанцювати. Я й сам люблю танцювати, люблю, як танець звільняє людське серце і душу, тож писати про це було дуже втішно.

Написавши дві історії про Чака, я захотів написати й третю, таку, що поєднала б усі три в одну розповідь. «Я вмещаю множини» була написана через рік після перших двох. Чи успішно ці три дії — подані у зворотному порядку, схожі на прокручене в інший бік відео — склалися до купи, нехай вирішують читачі.

Дозвольте перескочити вперед, до «Щура». Я гадки не маю, звідки взялася ця історія. Знаю тільки, що мені вона здалася лихою казкою і дала нагоду трохи написати про таємниці уяви, а також те, як ця уява переноситься на папір. Мушу додати, що лекція Джонатана Франзена, яку згадує Дрю, вигадана.

Останнє в списку, але далеко не останнє в усьому іншому — «Якщо кров тече». Основа цієї історії існувала в моїй голові щонайменше десять років. Я почав помічати, що певні кореспонденти теленовин ніби завжди з'являються на місці страшних трагедій: авіакатастроф, масових стрілянин, терактів, смертей знаменитостей. Ці історії майже завжди стають найголовнішими регіональними й національними новинами — усім у репортерській справі відома аксіома «Якщо кров тече — камеру на плече». Історія лишалася ненаписаною через те, що хтось мусив вийти на слід

надприродної істоти, яка замаскувалася під телерепортера й жила з крові невинних. Я не міг придумати, хто міг би це зробити. А тоді, в листопаді 2018 року, я усвідомив, що маю відповідь просто перед очима: звісно, це Голлі Гібні.

Я люблю Голлі. Отак просто. Вона мала бути другим персонажем у «Містері Мерседесі», простою дивачкою на лаві запасних. Натомість вона вкрала моє серце (і мало не забрала собі всю книжку). Мені завжди цікаво, що вона робить і як живе. Коли я повертаюся до неї, то радий бачити, що вона й досі приймає свій есциталограм і не почала курити. Прямо кажучи, мені також було цікаво, які обставини зробили її такою, як вона є, тож я й подумав, що можу трохи дослідити той напрям... тобто поки це працюватиме на загальну історію. Це перший сольний виступ Голлі, і я сподіваюся, що влаштував його так, як вона заслуговує. Особлива подяка Алану Вілсону, котрий розжував мені, як працюють сучасні комп'ютеризовані ліфти та що з ними може бути не так. Звісно, я взяв його інформацію і трохи її (кхм) оздобив, тож якщо ви знаєте, як це добро працює, і вважаєте, що в книзі щось описано неправильно, то винуватиме мене — і потреби моєї історії — а не його.

Покійний Расс Дорр працював зі мною над «Телефоном містера Геррігена». Це була наша остання спільна робота — а тепер я так за ним сумую. Маю подякувати Чаку Веррілу, моєму агентові (котрому особливо сподобався «Щур») і всім у моїй команді в *Scribner*, серед яких Нен Грем, Сюзан Молдов, Роз Ліппел, Кейті Ріццо, Джая Міцелі, Кетрін Монаган і Керолін Рейді (але не тільки вони). Дякую Крісу Лоттсу, агентові моїх прав за кордоном, і Ренду Голстону з *Paradigm*

Агенсу в Лос-Анджелесі. Він опікується фільмами й телепродуктами. Також велика подяка — і велика любов — моїм дітям, онукам і дружині Табіті. Я люблю тебе, мила моя.

Останнім (але тільки в цьому списку) я дякую *тобі*, Постійний Читачу, за те, що ти знову зі мною прогулявся.

Стівен Кінг
13 березня 2019 року

ЗМІСТ

ТЕЛЕФОН МІСТЕРА ГЕРРІГЕНА.....	7
ЖИТТЯ ЧАКА.....	115
ЯКЩО КРОВ ТЕЧЕ.....	187
ЩУР.....	399
Післямова автора	504

Літературно-художнє видання

КІНГ Стівен
Якщо кров тече
Збірка

Головний редактор *С. І. Мозгова*
Відповідальний за випуск *О. В. Приходченко*
Редактор *Р. А. Ставицький*
Художній редактор *В. О. Трубчанінов*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректори *Р. С. Маринич, В. С. Яковлєв*

Підписано до друку 10.02.2021. Формат 84x108/32.
Друк офсетний. Гарнітура «Minion». Ум. друк. арк. 26,88.
Наклад 7000 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61001, м. Харків, вул. Б. Хмельницького, буд. 24
E-mail: cop@bookclub.ua

Віддруковано у АТ «Харківська книжкова фабрика “Глобус”»
61052, м. Харків, вул. Різдвяна, 11.
Свідоцтво ДК № 3985 від 22.02.2011 р.
www.globus-book.com

- за телефонами довідкової служби (050) 113-93-93 (МТС); (093)170-03-93 (life); (067) 332-93-93 (Київстар); (057) 783-88-88
  - на сайті Клубу: www.bookclub.ua
  - у мережі фірмових магазинів див. адреси на сайті Клубу або за QR-кодом
- Надсилається безоплатний каталог**

**Для гуртових
клієнтів**

Харків

тел./факс +38(057)703-44-57
e-mail: trade@ksd.ua

Запрошуємо до співпраці авторів
e-mail: publish@ksd.ua

Кінг С.

K41 Якщо кров тече : збірка / Стівен Кінг ; пер. з англ. В. Ракулєнка. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2021. — 512 с.

ISBN 978-617-12-8620-7

ISBN 978-1-982137-97-7 (англ.)

Приватний детектив Голлі Гібні бачить по телевізору терміновий репортаж про вибух у школі. В ефірі — кореспондент Чет Ондовскі. Чому, дивлячись на нього, Голлі відчула тривогу? Перевіривши купу інформації, вона змушена визнати: Чет «чистий». Та з Голлі бажає зустрітися літній чоловік, який запевняє, що знає все про «ту істоту, яка кличе себе Ондовскі» («Якщо кров тече»).

До збірки також увійшли повісті «Телефон містера Геррігена», «Життя Чака», «Щур».

УДК 821.111(73)

СТІВЕН КІНГ

МІСТЕР МЕРСЕДЕС	ЧОТИРИ ПІСЛЯ ПІВНОЧІ
ЩО ВПАЛО, ТЕ ПРОПАЛО	КРІСТІНА
КІНЕЦЬ ЗМІНИ	ПРОТИСТОЯННЯ
11/22/63	СЕРЦЯ В АТЛАНТИДІ
СЯЙВО	ПУЛЬТ ГВЕНДІ
ДОКТОР СОН	ЗЕЛЕНА МИЛЯ
ІСТОРІЯ ЛІЗІ	КЕРРІ
ПІД КУПОЛОМ	СПЛЯЧІ КРАСУНІ
МІЗЕРІ	АУТСАЙДЕР
ЯРМАРОК НІЧНИХ ЖАХІТЬ	ПІДНЕСЕННЯ
ВОНО	КОЛИ ВПАДЕ ТЕМРЯВА
ВІДРОДЖЕННЯ	ІНСТИТУТ
ЛОВЕЦЬ СНІВ	ПОВНА ТЕМРЯВА. БЕЗ ЗІРОК
КУДЖО	ЧОТИРИ СЕЗОНИ
ТЕМНА ВЕЖА (ЦИКЛ)	САЛИМОВЕ ЛІГВО
КРАЇНА РОЗВАГ	МЕРТВА ЗОНА